

Standardi rada muzikoterapeuta

U provođenju muzikoterapije, muzikoterapeuti slijede utvrđene stručne postupke. Redoslijed i relativna važnost svakog od ovih postupaka može se mijenjati ovisno o potrebama korisnika muzikoterapijske usluge, ustanovi te profesionalnom opredjeljenju muzikoterapeuta.

Stručni postupci koje muzikoterapeut obavlja su:

- Prihvatanje preporuke / upućivanja na tretman
- Procjena
- Planiranje tretmana
- Provedba tretmana
- Dokumentacija
- Vrednovanje tretmana
- Prekid tretmana

1. Upućivanje

Muzikoterapeut može dobiti preporuku za uključenje osobe u muzikoterapiju od: drugih muzikoterapeuta; članova zdravstvenog tima; članova edukacijsko rehabilitacijskog tima; roditelja, skrbnika ili primarnih njegovatelja; samih osoba (self-preporuke) ili udruga.

2. Procjena

Muzikoterapeut koristi niz postupaka procjene kako bi se utvrdile prednosti i potrebe potencijalnog korisnika muzikoterapijske usluge. Procjena može obuhvatiti sljedeća područja:

- fizičko
- socijalno / emocionalno
- spoznajno i komunikacijsko
- edukacijsko
- duhovno
- kreativno

2.1. Metode procjene mogu uključivati: medicinsku i socijalnu anamnezu; opservaciju; intervju; verbalne i neverbalne interakcije, te korištenje instrumenata procjene prikladnih potrebama potencijalnog korisnika.

2.2. Muzikoterapeut dokumentira rezultate procjene i koristi ih za određivanje ciljeva muzikoterapije. Takva dokumentacija nalazi se u spisu potencijalnog korisnika muzikoterapijske usluge.

2.3 Kroz postupke procjene, muzikoterapeut određuje primjerenost muzikoterapije sukladno potrebama potencijalnog korisnika. U slučajevima gdje se muzikoterapija ne smatra primjerenim tretmanom, muzikoterapeut može uputiti osobu drugom stručnjaku.

2.4 Muzikoterapeut može sudjelovati u zajedničkim postupcima procjene s drugim stručnjacima.

3. Planiranje

- 3.1 Na temelju rezultata procjene, muzikoterapeut kreira plan muzikoterapije za pojedinog korisnika ili skupinu. U nekim slučajevima, muzikoterapija se može planirati zajedno s drugim programima: primjerice s Individualnim edukacijskom programom ili s drugim zdravstvenim i/ili edukacijsko rehabilitacijskim stručnjakom.
- 3.2. Muzikoterapija je program koji je određen kratkoročnim ciljevima; dugoročnim ciljevima; svrhom ili namjerom. To može varirati ovisno o filozofiji ustanove, potrebama korisnika i profesionalnog opredjeljenja muzikoterapeuta.
- 3.3. U nekim se situacijama ciljevi mogu razvijati kako program napreduje te mogu biti pod utjecajem promjenjivih potreba korisnika i same prirode terapije. Oni se također mogu odnositi na istraživanje najučinkovitijeg sredstva komuniciranja ili interakcije s korisnikom/cima, što može uključivati različite metode i pristupe u muzikoterapiji.
- 3.4. U situacijama kada muzikoterapeut vidi korisnika po prvi i jedini put, može biti teško formulirati cilj. Muzikoterapeut može kreirati jednokratnu muzikoterapijsku seansu s ciljem uspostavljanja interakcije s korisnikom.

4. Provedba

- 4.1. Muzikoterapeut provodi program muzikoterapije u skladu s kratkoročnim i dugoročnim ciljevima te svrhom i namjerom koje su utvrđene.
- 4.2. Muzikoterapeut koristi muzikoterapijske metode u kojima je primjereno obučen te pruža muzikoterapiju sa svojim najboljim glazbenim sposobnostima.
- 4.3. Muzikoterapeut koristi odgovarajuće glazbene instrumente najviše moguće kvalitete i najbolji mogući zvučni sustav, kako bi se facilitirali kvalitetni glazbeni doživljaji.
- 4.4. Muzikoterapeut kreira i održava sigurnu zvučnu okolinu.
- 4.5. Muzikoterapeut se pridržava pravila o objektu s obzirom na zdravlje i sigurnost.
- 4.6. Muzikoterapeut se pridržava pravila struke o povjerljivosti kada se raspravlja o korisniku/cima muzikoterapijske usluge ili kada se dokumentira učinak terapije.

5. Vrednovanje

- 5.1. Muzikoterapeut provodi periodična vrednovanja korištenih muzikoterapijskih metoda i odgovora/reakcija korisnika. Na temelju tih vrednovanja, prati se učinkovitost usluge te se mogu sukladno tome uvesti potrebne promjene.
- 5.2. Kada je primjereno, muzikoterapeut može koristiti instrumente procjene, kao što su upitnici, self-izvješća, check liste, skale procjene ili druge odgovarajuće metode vrednovanja ponašanja.

6. Dokumentacija

- 6.1. Muzikoterapeut koristi profesionalni jezik, objektivan i bez žargona, koji prenosi poštivanje dostojanstva svih osoba.
- 6.2. Muzikoterapeut dokumentira podatke o korisniku muzikoterapijske usluge, kao što su izvor upućivanja, postupke i rezultate procjene, kratkoročne i dugoročne ciljeve programa, odgovore/reakcije korisnika na tretman i ostale informacije o vrednovanju.
- 6.3. Muzikoterapeut dokumentiranje obavlja na sustavan način.
- 6.4. Muzikoterapeut čuva dokumentaciju na sigurnom mjestu, kako bi se zadržala povjerljivost o korisniku/cima muzikoterapijske usluge.
- 6.5. Periodičan izvještaj o napretku korisnika muzikoterapijske usluge može se poslati stručnjaku ili ustanovi koja je uputila osobu na muzikoterapiju, uz njen informirani pristanak.

7. Prekid

- 7.1. Muzikoterapeut radi prema prekidu tretmana s korisnikom muzikoterapijske usluge kada je:
 - jasno da su ciljevi terapije postignuti,
 - klijent više nema koristi od muzikoterapijskog programa, ili
 - odlazak iz objekta / isključenje iz program neizbježno
- 7.2. Muzikoterapeut planira i priprema korisnika za prestanak muzikoterapijske usluge u odnosu na duljinu trajanja i dubinu terapijskog odnosa te potrebe korisnika.
- 7.3. Muzikoterapeut piše izvještaj o prekidu terapije, koji može proslijediti izvoru upućivanja i/ili samom korisniku muzikoterapijske usluge, kada je to potrebno.

Predsjednica Hrvatske udruge muzikoterapeuta
Dr.sc. Ana Katušić